

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

TÁTK Kisebbségpszichológia Tsz.
(TÁTK-KISEBB-TANSZ)

2017/18/1

Tárgynév:	Társadalmi nemek szociálpszichológiája 1.
Tárgykód:	GEND01
Tárgyfelelős neve:	Kövér-Van Til Ágnes
Tárgy követelménye:	Kollokvium (5)
Tárgy heti óraszám:	0/0/2

Oktatás célja:

A kurzus célja a sztereotípiák és előítéletek, valamint az elnyomás igazolására irányuló pszichológiai szükségletekkel kapcsolatos kritikai szemlélet fejlesztése, valamint az előítéletek csökkentésére irányuló kezdeményezések szociálpszichológiai háttérének megértése. A kurzus tárgyalja a sztereotípiák és előítéletek kialakulásának és fennmaradásának legfontosabb szociálpszichológiai elméleteit, az implicit és explicit sztereotipizálást, az előítéletek és sztereotípiák egyéni és társadalmi funkcióit. Különö figyelmet fordít a nemi sztereotípiák és előítéletek sajátosságaira, az egyes nemi alcsoportokra vonatkozó eltérő tartalmú sztereotípiákra (sztereotípiák tartalom modell). Vizsgálja az előítéletek és sztereotípiák elsajátítását, valamint egyéni és társadalmi következményeit és időbeli dinamikáját. Elemzi a szexizmus rendszerigazoló funkcióját és bemutatja a különböző szexizmus-konstrukciókat, valamint a kutatók által kidolgozott szexizmus skálákat.

Tantárgy tartalma:

- 09.12. Bevezetés – Hétköznapi szexizmus
- 09.19. Nemi lencsék és esszencializmus
- 09.26. Nemi sztereotípiák
- 10.03. Nemi szerepek – maszkulinitás és femininitás
- 10.10. Szexizmusok
- 10.17. Objektifikáció
- 10.24. Heteroszexizmus
- 11.07. Hétköznapi szexizmus – poszterek bemutatása
- 11.14. Szexizmus és a nők elleni erőszak
- 11.21. Szexizmus és más „izmusok”
- 11.28. Nemi hierarchia, csoport alapú büntudat, szexizmus percepciója
- 12.05. Szexizmus – előítéletek csökkentése

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

TÁTK Kisebbségsszociológia Tsz.
(TÁTK-KISEBB-TANSZ)

2017/18/1

Tantárgy tartalma:

12.12. ZH.

Számonkérési és értékelési rendszere:

30 % kisesszék (legkésőbb hétfő estig: moodle)

A cikk legfontosabb gondolatai + alkalmazás és továbbgondolás: terjedelem 1-2 oldal (gépetl, 1,5 sorközszel)

30 % poszter és esszé

40 % zárthelyi dolgozat (választott vizsganap)

Kötelező irodalom:

- Bates, L.: Everyday sexism – TED-előadás: <https://www.youtube.com/watch?v=LhjsRjC6B8U>

Esszé 1: Nagy, B. (2014) Biológia vagy társadalom? In: Kultúra és közösség. 5.(4) 95-103.

- Bem, S.L. (2008) A biológiai esszencializmus. In: Kende, A. – Vajda, R. (szerk.) Rasszizmus a tudományban. Napvilág Kiadó, 147-196.

- Bem, S.L. (2008) Maszkulinitás/femininitás. In: Kende, A. (szerk) Pszichológia és feminizmus. L'Harmattan, 91-120.

Esszé 2: IAT – saját tapasztalatok

<https://implicit.harvard.edu/implicit/hungary/selectatest.jsp> Nem-tudomány IAT és Szexuális irányultság IAT

- Carli, L. L., Alawa, L., Lee, Y., Zhao, B., & Kim, E. (2016). Stereotypes about gender and science: Women ≠ scientists. *Psychology of Women Quarterly*, 40(2), 244-260.

- Eckes, T. (2002). Paternalistic and envious gender stereotypes: Testing predictions from the stereotype content model. *Sex Roles*, 47(3-4), 99-114.

Esszé 3: Szemán, D. – Szabó, M. (2017) Feminizmus férfiszemmel – férfi identitások reprezentációi a feminizmushoz való viszony kontextusában online közösségi terekben. In: Kovács, M. (szerk.) Társadalmi nemek: elméleti megközelítések és kutatási eredmények, Eötvös Kiadó. 187-208.

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

TÁTK Kisebbségsszociológia Tsz.
(TÁTK-KISEBB-TANSZ)

2017/18/1

Kötelező irodalom:

- Kimmel, M.: Ezért jó a nemi egyenlőség mindenkinek beleértve a férfiakat is – TED-előadás:

https://www.ted.com/talks/michael_kimmel_why_gender_equality_is_good_for_everyone_men_included?language=hu

Esszé 4: Kovács, M. – Szabó, M. (2017) Társadalmi nem és szexizmusok: a nemi hierarchiát igazoló nézetrendszerek igazolása és elutasítása In: Kovács, M. (szerk.) Társadalmi nemek: elméleti megközelítések és kutatási eredmények , Eötvös Kiadó, 39-56.

- Glick, P. – Fiske, S.T. (2006) Ambivalens szövetség. Az ellenséges és a jóindulatú szexizmus mint a nemi egyenlőség egymást kiegészítő igazolása. In: Hamilton, D.L. – Fiske, S.T. – Bargh J.A. (szerk.) A társak és a társadalom megismerése. Budapest: Osiris, 389-414.

- Swim, J.K. - Aikin, K.J. - Hall, W.S.; Hunter, B.A. (1995) Szexizmus és rasszizmus: régi típusú és modern előítéletek. In: Hunyady, Gy.; Nguyen Luu, L.A. (szerk.): Sztereotípiakutatás. Hagyományok és irányok. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 326-360.

- Glick, P. & Whitehead, J. (2010) Hostility Toward Men and the Perceived Stability of Male Dominance. *Social Psychology*, Vol. 41.3.177–185.

Esszé 5: Jean Kilbourne: The dangerous ways ads see women

<https://www.youtube.com/watch?v=Uy8yLaoWybk>

- Fairchild, K., & Rudman, L. A. (2008). Everyday stranger harassment and women's objectification. *Social Justice Research*, 21(3), 338-357.

Esszé 6: IO Tillett Wright: Fifty shades of gay

https://www.ted.com/talks/io_tillett_wright_fifty_shades_of_gay

- Peel, E. (2001, October). Mundane heterosexism: Understanding incidents of the everyday. In *Women's studies international forum* (Vol. 24, No. 5, pp. 541-554). Pergamon.

Esszé 7: Nyúl, B. – Ferenczy, D. – Kende, A. – Szabó, M. (2017) A felelősség paradoxona. A nemi erőszak mítoszok elfogadása és a társas identitás szeszefüggése. In: Kovács, M. (szerk.) Társadalmi nemek: elméleti megközelítések és kutatási eredmények , Eötvös Kiadó. 117-140.

- Fetterolf, J. C., & Rudman, L. A. (2017). Exposure to Sexual Economics Theory Promotes a Hostile View of Heterosexual Relationships. *Psychology of Women Quarterly*, 41(1), 77-88.

- Masser, B., Viki, G. T., & Power, C. (2006) Hostile sexism and rape proclivity amongst men. *Sex Roles*, 54(7-8), 565- 574.

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

TÁTK Kisebbségpszichológia Tsz.
(TÁTK-KISEBB-TANSZ)

2017/18/1

Kötelező irodalom:

Esszé 8: Paksi Veronika (2014) Miért kevés a női hallgató a természet és műszaki tudományi képzésekben? Nemzetközi kitekintés a "szivárgó vezeték" metaforára. *Replika*, 85(4)-86(1): 109-130.

- Sibley, C. G., & Becker, J. C. (2012). On the nature of sexist ambivalence: Profiling ambivalent and univalent sexists. *European Journal of Social Psychology*, 42(5), 589-601.

Esszé 9: Lantos, N. – Nagy, B. – Kende, A. (2017) És ki fog fellépni a nők jogaiért? A mobilizáció lehetőségei és korlátai a hátrány és privilégium mentén. In: Kovács, M. (szerk.) *Társadalmi nemek: elméleti megközelítések és kutatási eredmények*, Eötvös Kiadó. 155-170.

- Czopp, A, M & Monteith, M.J. (2003) Confronting prejudice (literally): Reactions to confrontations of racial and gender bias. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 29, 532-544.

Esszé 10: Pálóczi, B. – Nagy, B. (2017) Nemi sztereotípiák a mese- és gyermekkönyvekben. In: Kovács, M. (szerk.) *Társadalmi nemek: elméleti megközelítések és kutatási eredmények*, Eötvös Kiadó. 85-102.

- Case, K. A., Hensley, R., & Anderson, A. (2014) Reflecting on heterosexual and male privilege: Interventions to raise awareness. *Journal of Social Issues*, 70(4), 722-740.

További irodalom:

- Becker, J. C., & Swim, J. K. (2011). Seeing the Unseen Attention to Daily Encounters With Sexism as Way to Reduce Sexist Beliefs. *Psychology of Women Quarterly*, 35(2), 227-242.

- Calder-Dawe, O. (2015). The choreography of everyday sexism: Reworking sexism in interaction. *New Formations*, 86(86), 89-105.

- Foster, M. D. (2015). Tweeting about sexism: The well-being benefits of a social media collective action. *British Journal of Social Psychology*, 54(4), 629-647.

- Greenwood, D., & Isbell, L. M. (2002). Ambivalent sexism and the dumb blonde: Men's and women's reactions to sexist jokes. *Psychology of Women Quarterly*, 26(4), 341-350.

- Hyers, L. L. (2007). Resisting prejudice every day: Exploring women's assertive responses to anti-Black racism, anti-Semitism, heterosexism, and sexism. *Sex Roles*, 56(1-2), 1-12.